

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

Rīgā 2016. gada 2.decembrī

Nr.622

Latvijas Republikas
Saeimas priekšsēdētājai
Inārai Mūrniecei

Ļoti cienījamā Mūrnieces kundze!

Saeima 2016. gada 23. novembrī valsts budžeta likumprojektu paketē pieņēma likumu “Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā” (likumprojekta nr. 700/Lp12) (turpmāk – Likums).

Ar Likumu cita starpā paredzēts izbeigt mikrouzņēmumu nodokļu maksātāju režīmu. Likuma 2.pantā ietvertās normas paredz, ka jaunas personas mikrouzņēmumu nodokļu maksātāja statusa iegūšanai varēs pieteikties līdz 2017. gada 30. jūnijam. Savukārt esošiem mikrouzņēmumu nodokļa maksātajiem, ja tie vēlēsies turpināt saimniecisko darbību pēc 2018. gada 31. decembra, Likumā noteiktā termiņā būs jāizvēlas cits nodokļu maksāšanas režīms.

I

Ministru kabinets, ierosinot šādas izmaiņas, kā attiecīgā likumprojekta izstrādes pamatojumu norādījis Ministru kabineta 2015. gada 22. septembra sēdes protokola Nr. 50 50. § “Noteikumu projekts “Nozares, kurās nepiemēro

mikrouzņēmumu nodokļa režīmu”” 3. punktu (*sk. likumprojekta “Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā” anotācijas I sadaļas 1.punktu*).

Minētais Ministru kabineta lēmums paredz: “Ekonomikas ministrijai sadarbībā ar Finanšu ministriju un uzņēmējus pārstāvošām organizācijām izstrādāt un ekonomikas ministram līdz 2016. gada 1. septembrim iesniegt izskatīšanai Ministru kabinetā likumprojektu par speciāla vienkāršota nodokļu režīma ieviešanu uzņēmējdarbības uzsācējiem to sākotnējās darbības posmā un grozījumus normatīvajos aktos par specializēta vienkāršota nodokļu režīma ieviešanu maziem un mikro uzņēmumiem ar mazu ikgadējo apgrozījumu, paredzot vienkāršotu grāmatvedības uzskaiti, deklarāciju iesniegšanu un nodokļu nomaksu. Paredzēt, ka minētais regulējums aizstās mikrouzņēmumu nodokļa regulējumu un būs piemērojams ar 2017. gada 1. janvāri” (*sk. Ministru kabineta 2015. gada 22. septembra Ministru kabineta sēdes protokolu Nr. 50. Latvijas Vēstnesis, 2015. gada 29. septembris, Nr. 190*).

Likums, kuru Ministru kabinets iesniedzis un Saeima pieņēmusi valsts budžeta likumu paketē, izbeidz mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja režīmu. Taču Ministru kabinets nav izstrādājis un iesniedzis izskatīšanai Saeimā un Saeima nav pieņēmusi mikrouzņēmumu nodokli aizstājošu regulējumu, kas noteiktu specializēta vienkāršota nodokļu režīma ieviešanu maziem un mikro uzņēmumiem ar mazu ikgadējo apgrozījumu, paredzot vienkāršotu grāmatvedības uzskaiti, deklarāciju iesniegšanu un nodokļu nomaksu.

II

Likumā paredzētā mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja režīma izbeigšana, neparedzot tā vietā citus vienkāršotus nodokļu režīmus, raisījusi pamatotu kritiku un neizpratni uzņēmējos un sabiedrībā.

Likuma izstrādes gaitā Latvijas Darba devēju konfederācija vairākkārt vērsusi uzmanību uz to, ka vispirms ir bijis jāizstrādā Ministru kabineta 2015. gada 22. septembra sēdes protokola Nr. 50 50. § 3. punktā paredzētos tiesību aktu projektus un tikai tad varētu uzsākt esošā mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju režīma aizstāšanu ar jauno regulējumu (*sk. Latvijas Darba devēju konfederācijas*

2016. gada 25. oktobra un 2016.gada 9.novembra vēstuli Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai).

Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija ir aicinājusi Likumā nenoteikt termiņu, līdz kuram personai ir tiesības pieteikties mikrouzņēmuma nodokļa statusa iegūšanai, kamēr likumā nav iestrādāti alternatīvi nodokļu maksāšanas režīmi, kurus uzņēmējdarbības uzsācēji vai tā sauktā dzīves stila uzņēmējdarbības veicēji varēs izmantot pēc 2018. gada 31. decembra (*sk. Saeimas Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas 2016. gada 27. oktobra vēstuli Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijai*).

Pēc Likuma pieņemšanas esmu saņēmis daudzu Latvijas iedzīvotāju vēstules, kurās ir kritizētas veiktās izmaiņas un pausta neapmierinātība ar to, ka Likuma pieņemšanas brīdī, kas skaidri fiksē mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja režīma izbeigšanu, nav izstrādāts un pieņemts regulējums, kas paredzētu citus vienkāršotus nodokļu režīmus un attiecīgi ļautu plānot turpmākās uzņēmējdarbības un nākotnes iespējas.

III

Likuma 2. pantā ietvertā Mikrouzņēmumu nodokļa likuma 4.panta desmitā daļa gan paredz, ka līdz 2018. gada 15. decembrim mikrouzņēmumu nodokļa maksātājiem būs pieejams “kāds no īpašiem nodokļu režīmiem”. Tomēr Likuma izstrādē izvēlētā pieeja, pretēji iepriekš paustam un ar uzņēmēju organizācijām saskaņotam lēmumam, likvidēt mikrouzņēmumu nodokļu maksātāju režīmu, tā vietā nepiedāvājot alternatīvas, rada pamatotu neuzticēšanos un aizdomas, ka īpašs nodokļu režīms netiks izstrādāts vai tiks izstrādāts novēloti.

Brīdī, kad Saeima izbeidz mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju režīmu, nav skaidrs nedz šo iespējamo “īpašo nodokļu režīmu” saturs, nedz tos paredzošo likumprojektu izstrādāšanas un pieņemšanas termiņi. Ministru kabinets gan ir izstrādājis un Saeima pieņēmusi Jaunuzņēmumu darbības atbalsta likumu, bet tas nerisina neskaidrības par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju nākotni.

Lēmums izbeigt mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju režīmu, vienlaikus nenosakot nākotnē sagaidāmo īpašo nodokļu režīmu, kādu valsts varētu piedāvāt mikrouzņēmumu nodokļa vietā, rada mikrouzņēmumu nodokļa maksātājiem

pamatotas bažas par viņu iespējām turpināt veikt uzņēmējdarbību, gūt ienākumus no tās, kā arī jautājumus par turpmākajām iespējām attīstīt biznesu. Šāda valsts rīcība vājina iedzīvotāju tiesisko paļavību uz valsts rīcības prognozējamību un konsekvenci, kā arī mazina uzņēmējdarbības vides drošību un stabilitāti. Iepriekš pieņemtu lēmumu klaja nepildīšana grauj iedzīvotāju uzticēšanos valsts varai kopumā.

Iekams nav pieņemts regulējums par īpašiem nodokļu režīmiem, nav pamata izbeigt mikrouzņēmumu nodokļu maksātaju režīmu, kā to šobrīd paredz Likums.

IV

Pamatojoties uz Latvijas Republikas Satversmes 71. pantu, prasu likuma "Grozījumi Mikrouzņēmumu nodokļa likumā" (likumprojekta nr. 700/Lp12) otrreizēju caurlūkošanu.

Nemot vērā šajā rakstā minētos apsvērumus, aicinu Saeimu pārskatīt Likumā ietvertās normas, kas paredz termiņu, līdz kuram personai ir tiesības pieteikties mikrouzņēmumu nodokļa statusa iegūšanai, kā arī normas, kas paredz mikrouzņēmumu nodokļa režīma izbeigšanu. Minētās normas var stāties spēkā tikai vienlaikus ar likumu, kas aizstās esošo mikrouzņēmumu nodokļa regulējumu. Turklāt, nosakot šo normu spēkā stāšanos vienlaikus ar likumu, kas aizstās esošo mikrouzņēmumu nodokļa regulējumu, attiecīgi jāpārskata Likuma 2.pantā ietvertie termiņi.

Ar cieņu

Valsts prezidents

Raimonds Vējonis